

DNR-VN-2001-07

Överklagande med påtalande av en rad brister vid kyrkovalet 2001, bl.a. vad avser öppethållande, röstsammanräkning, jäv hos valförrättare m.m. har avslagits, då någon avvikelse från förekriven ordning inte har visats föreligga.

SVENSKA KYRKANS VALPRÖVNINGSNÄMND

BESLUT
2001-11-28
Stockholm

Dnr VN 7-2001

Stiftsstyrelsen i Z stift avslutade valet till kyrkofullmäktige i X församling den 24 oktober 2001.

A, P-partiet, har överklagat valet och yrkat att valet görs om. Till stöd för sin talan har han anfört i huvudsak följande.

1. Av en tidningsartikel har framgått att röster på P-partiet inte har godkänts eftersom partiet inte varit registrerat till kyrkovalet. Att man är tvungen att i förväg registrera ett parti till kyrkovalet framgår inte av vallagen.
2. Det fanns inte röstlängder i samtliga vallokaler. Detta medförde att de väljare som blivit av med sina röstkort inte kunnat rösta.
3. De väljare som röstade i vallokalen i H blev uppskrivna med namn, adress och telefonnummer. Vart tog dessa anteckningar vägen? Varför signerades de inte? Med detta förfarande röjs valsekretessen beträffande vilka som röstat.
4. Valförrättarnas jävssituation var påtaglig i bl.a. H då förrättarna var grannar och gemensamma bekanta.
5. En av de högst ansvariga i X kyrkovalet, N, omtalar i tidningen att endast ett tiotal väljare ville rösta på P-partiet. Vi är helt säkra på att siffran skall vara över 25. Det måste finnas ett stort fusk med siffran 10.
6. Man hade olika tider när man kunde rösta i de olika lokalerna. Detta innebar att folk inte orkade rösta och inte visste när.
7. Röstsammanräkningen tog alltför lång tid på grund av alltför stor amatörmässighet.

Stiftsstyrelsen har i yttrande avstyrkt bifall till överklagandet och har efter hörande av valnämnden i X anfört följande.

1. Fristerna för anmälan av kandidater och nomineringsgrupper anges i kyrkoordningen.
- 2 och 3. Röstlängd skall endast finnas i vallokal. Vid särskilda röstmottagningsställena tas de valkuvert som väljaren lämnar emot och läggs tillsammans med väljarens röstkort i ett fönsterkuvert som sedan vidarebefordras till vallokalen. Väljarens namn m.m. noteras på blankett såsom skett.
4. Någon jävssituation har inte förelegat.
5. De röster som avsett P-partiet har ogiltigförklarats och de kan inte ha uppgått till ett högre antal än det valnämnden angett i sitt yttrande.
6. Tiderna för öppethållande i vallokalen och de vid de särskilda röstmottagningsställena har avvägts på ett lämpligt sätt av valnämnden.
7. Tiden för röstsammanräkningen kan knappast anses orimlig mot bakgrund av antalet röstande och den tid som åtgått för hantering av förtidsröster. Sammanfattningsvis finner stiftsstyrelsen att det inte framkommit någon omständighet i samband med valet i X som gör att valet skall förklaras ogiltigt

Valnämnden i X har härutöver anfört följande.

I X församling hade man på valdagen vallokal i X församlingshem och särskilda röstmottagningsställen i R småkyrka, S skola och T-skolan. Enligt besked från röstmottagarna vid samtliga särskilda röstmottagningsställen hänvisades personer utan röstkort till vallokalen i X församlingshem.

Vid sammanräkningen avgavs till kyrkomötet 631 röster av vilka 10 bedömdes som ogiltiga, till stiftsfullmäktige 632 varav 10 bedömdes som ogiltiga och till kyrkofullmäktige 645 varav 12 bedömdes som ogiltiga. Flera röstande ville lämna blå valsedlar som gällde samfällda kyrkofullmäktige, som X haft tidigare, och röstmottagarna vägrade ta emot dessa.

Öppettiderna fanns angivna på röstkortet och följande gällde: vallokalen 9-11, 13-15 och 18-20. De särskilda röstmottagningsställena 9-11 och 17-19.

Röstsammanräkningen var klar kl. 24.00. Det tog lång tid men det berodde på att förhandsrösterna och röster avlämnade på de särskilda röstmottagningsställena inte fick föras in i röstlängden förrän efter kl. 20.00.

De som tjänstgjorde som röstmottagare på röstmottagningsställena och i vallokalen var alla personer som normalt tjänstgör vid kommunala val. De flesta i valnämnden har lång erfarenhet från liknande eller samma funktioner i de kommunala valen.

A, som fått tillfälle att bemöta stiftsstyrelsens och valnämndens yttranden, har vidhållit att han vet att minst 25 personer röstade på P-partiet.

Valprövningsnämnden beslutar följande.

Från och med de kyrkliga valen år 2001 är det obligatoriskt med förhandsregistrering av de nomineringsgrupper som skall delta i valen liksom förhandsanmälan av kandidater. Inga andra kandidater än de som är anmälda skall beaktas vid röstsammanräkningen och valsedlar som har en beteckning för någon nomineringsgrupp som inte är förhandsanmäld är ogiltiga (jfr bl.a. 38 kap. 56 och 56 a §§ kyrkoordningen). Tidsfristerna för registrering av nomineringsgrupper och anmälan av kandidater anges i 38 kap. 19 och 24 §§ kyrkoordningen.

Enligt 38 kap. 82 § kyrkoordningen skall Valprövningsnämnden vid provningen av ett överklagande upphäva ett val i den omfattning som behövs och förordna om omval i den berörda valkretsen om det vid förberedande och genomförande av valet förekommit avvikelse från föreskriven ordning, någon har hindrat röstningen, avgivna röster har förvanskats eller någon har otillbörligen verkat vid valet på något annat sätt. Ett omval skall dock förordnas bara om det med fog kan antas att vad som har förekommit har inverkat på valutgången. Kan rättelse åstadkommas genom förnyad sammanräkning eller någon annan sådan mindre ingripande åtgärd, skall nämnden i stället uppdra åt beslutsinstansen att vidta rättelse.

Valprövningsnämnden finner på de av stiftsstyrelsen anförda skälen att någon avvikelse från föreskriven ordning inte visats föreligga och avslår överklagandet.

Lars Tottie
ordförande

Annika Sandström
sekreterare

I beslutet har deltagit: Lars Tottie, Birgitta Björner, Sven-Olof Karlsson, Evert Josefsson, Barbro Sicard, Susann Torgerson och Ingrid Friman.